

נוסח לא מתוקן

פרוטוקול מס' 377

מישיבת ועדת הכספים

יום ב', כ"ט בחשוון התשמ"ז-1.12.86, טעה 10.30

נ כ ח ו :

חברי הוועדה: א. ספירא - היו"ר

ז. אמיר

נ. ארד

י. ארידור

י. ארצי

מ. גרופר

ד. דנינו

י. כהן

י. מצא

ע. סולודר

ש. עמר

י. צבן

ח. רמון

מ. שטרית

א. שלום

ש. בן-שלמה

ג. שפט

ד. תיכון

א. קרנר - מזכיר הוועדה

א. דמביץ - היועץ המשפטי לוועדה

ס. אלחנני - יועצת כלכלית

מ. איזנברג - קצרנית

מוזמנים:

שר האוצר מ. נסים

הממונה על הכנסות המדינה י. ברוך

ד. בר-חיים, י. פילנברג - משרד האוצר

סדר-היום: מצב המשק - תשובת שר האוצר

תקנות מס הכנסה (הנחות ממס ביטובים מסויימים ובהאחזיות נח"ל)(תיקון)(ירוחם)

תקנות מס הכנסה (זיכוי ממס לתושבה מצפה רמון)

חוק הבנקאות (רישוי)(תיקון), התשמ"ז-1986

=====

רביזיה על החלטת הוועדה בענין שכר מנהלי הבנקיםהיו"ר א. שפירא:

אני פותח את הישיבה.

ד. תיכון:

מה בדעתך לעשות, אדוני היושב ראש, כדי להביא לדיון נושא שכר מנהלי הבנקים? היחה רביזיה ביום ה', ועל-פי כל דין אתה חייב לקיים מחר את הדיון.

היו"ר א. שפירא:

לא היחה הצבעה על בקשת הרביזיה.

ד. תיכון:

הרביזיה מאושרת אוטומטית.

י. מצא:

כיצד רביזיה מאושרת אוטומטית?

ד. תיכון:

ברגע שחבר הכנסת מבקש רביזיה, אוטומטית היושב ראש מעמיד בקשתו להצבעה והיא מאושרת.

י. מצא:

היושב ראש אמר לי שחבר-הכנסת דן תיכון לא ביקש רביזיה.

ד. תיכון:

אני ביקשתי.

היו"ר א. שפירא:

חבר-הכנסת דן תיכון, כאשר חזר ביום ה' מחו"ל, ביקש רביזיה על החלטת הוועדה.

י. מצא:

אתה מוסר שתי גירסאות, כי אני שאלתי אותך ביום ב' שלאחר יום ה', והשבת לי שחבר-הכנסת תיכון לא ביקש רביזיה. אני מבקש לבדוק את הפרוטוקול.

היו"ר א. שפירא:

תרשה לי להסביר. חבר-הכנסת תיכון לא השתתף בהצבעה ואחר-כך נסע לחו"ל ולא ביקש שום רביזיה.

ד. תיכון:

ביקשתי.

י. מצא:

ממי ביקשת, מכלי התקשורת?

י. כהן:

למחרת אפשר לבקש רביזיה?

ד. תיכון:

אני בקשתי ממזכיר הוועדה באותו יום.

א. קרשנר:

נכון, אבל לא בישיבה.

היו"ר א. שפירא:

אחרי הישיבה.

י. מצא:

אם כך, אדוני, צדקת כאשר אמרת ביום ב' שחבר-הכנסת תיכון לא ביקש רביזיה. אני רוצה לדעת מתי יכול חבר לבקש רביזיה.

אדוני היושב ראש, אולי מפאת כבודו של שר האוצר, נתחיל בנושא שג' נר-היום, ואחר-כך נחזור לנושא זה?

היו"ר א. שפירא:

הנושא של סדר-היום הוא חשובת שר האוצר על הדיון על מצב המשק. וחשובה ראשונה נשמע על מצפה רמון.

ז. אמיר:

מצפה-רמון וירוחם, זו היתה ההצעה לסדר-היום.

היו"ר א. שפירא:

הנושא הוא:

תקנות מס הכנסה (הנחות ממס בישובים מסויימים ובהאחזויות נח"ל) (תיקון)(ירוחם) ותקנות מס הכנסה (זיכוי ממס לתושב מצפה-רמון).

תקנות מס הכנסה (הנחות בישובים מסויימים ובהאחזויות נח"ל) (תיקון)(ירוחם) תקנות מס הכנסה (זיכוי ממס לתושב מצפה רמון)

(מכתבו של שר האוצר מיום ה' בחשרי התמ"ז-86.10.8)

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים אפוא לתקנות מס הכנסה (הנחות בישובים מסויימים ובהאחזויות נח"ל) (תיקון)(ירוחם) ותקנות מס הכנסה (זיכוי ממס לתושב מצפה רמון).

במסגרת הדיון על הנחות במס לתושבי מצפה-רמון דנו גם בהקלות למפעלים במצפה-רמון. הרי בכדי שאנשים יבואו לגור שם, צריכה להיות תעסוקה במקום. לכן צריכות להיות הטקעות בהקמת מפעלים במקום. שאלנו אם אפשר שמסקיע המקיים עסק במצפה-רמון, התנאים שיקבל לא יהיו כפי שהם היום בעפולה או בכרמאל או בכל מקום ישוב אחר שבאיזור פיתוח א', זאת אומרת פטור ממס ל-10 שנים, אלא גם : המענק. בגלל הרגישות יל טני המקומות, מצפה-רמון וירוחם, אנו רוצים שהמסקיעים במקומות אלה יוכלו לקבל גם פטור ממסים לעשר שנים וגם מענק. היום אפשר לבחור בין פטור ממסים לעשר שנים ובין מענק בגובה 40%.

9. תיכון:

זה רק לגבי הרחבת מפעל. מה אחז מציע לגבי מצפה-רמון?

היו"ר א. שפירא:

נוסף לכך יש בעייה של חקרת הסכום לגבי ההנחה ממס הכנסה. האוצר הציע 2500 שקל, ואנו חושבים שסכום זה אינו מספיק.

ד. תיכון:

אין הצעה להקים קזינו במצפה-רמון?

היו"ר א. שפירא:

אין הצעה להקים קזינו במצפה-רמון ולא יהיה קזינו במצפה-רמון.

ד. תיכון:

מדוע? רק מפני שזה אינו מקובל עליך?

היו"ר א. שפירא:

החלטנו.

ד. תיכון:

החלטנו לגבי אילת. לא החלטנו לגבי מצפה-רמון.

היו"ר א. שפירא:

חברי הכנסת יאיר צבן ויצחק ארצי הביאו נימוקים כאלה נגד חקמת קזינו, שהם יפים לכל מקום בישראל.

נשמע חשובת האוצר מפני הממונה על הכנסות המדינה, מר ברון.

י. ברוך:

אנחנו הצענו, הן לגבי מצפה-רמון והן לגבי ירוחם, לשנות את הקריטריונים במרכז ההשקעות ולקבוע, שלמרות שמפעל במצפה-רמון ובירוסם לא יעמוד בקריטריונים, ברגע שיהיה מפעל תעשייה או מלאכה המעסיק חמישה עובדים ומעלה, יקבל סטטוס של מפעל מאושר. זה מבדיל בין מצפה-רמון וירוחם ובין יתר המקומות הנכללים באזור פיתוח א', כי לפי הקריטריונים של מרכז ההשקעות, יש גם הבחנה כלכלית של מהות המפעל והתחייבות לייצוא שינוי זה הוסכם עם הנהלת מרכז ההשקעות, שהבהירה לי שזה משנה ומגדיל את התנאים לעומת יתר המקומות באזור פיתוח א'. זה לגבי מפעלים קטנים.

מה שנוגע למפעלים יותר גדולים, הזכאים לקבל מענקים ורק התחליף היה 10 שנים פטור ממס, היתה בקשה של מפעלים יותר גדולים במצפה-רמון ובירוחם ינתן גם המענק וגם הפטור ממס לעשר שנים. בשלב זה דנו באוצר על מצפה-רמון. לא התקיים דיון באוצר על ירוחם. לגבי מצפה-רמון נקבע שמפעל שעומד בכל הקריטריונים של מפעל מאושר וזכאי למענק, ובוחר בעשר שנות פטור ממס, יקבל סיוע מקביל ממקור תקציבי על מנת שדה-פקטו הוא יהיה במצב שיקבל גם מענק וגם פטור ממסים עשר שנים. כלומר, מפעל כזה צריך לעמוד בקריטריונים של מפעל מאושר שזכאי למענק. במקביל אגף התקציבים יקציב את הסכום הדרוש שיהיה אקוואלנטי למענק.

י. צבן:

גודל המענק יהיה תלוי בשיקול הדעת שלכם?

שר האוצר מ. נסים:

לא, אקוויולנטי.

י. ברוך:

השקעה אחת מעטית שעומדת על הפרק היא השקעה בהקמת בית-מלון. אמנם מדובר בהקמת בית-מלון בבעלות מקומית עם אופציה למסקיע. אם יממש את האופציה, יקבל 12% מענק ועוד 15% לפי חדר, במגבלה מסוימת, שזה במקום הלוואה, סבסוד הריבית של ההלוואה. זה הדבר היחיד שנמצא היום על השולחן. במקרה זה ה-15% שהם תחליף לסבסוד הריבית על ההלוואה, אינם כלולים בחוק לעידוד השקעות הון. אם ההשקעה היא בסדר-גודל של 1.5 מליון דולר והוא יצטרך לקבל 27%, יעמידו לרשותו סכום של 405,000 דולר.

ד. חיכון:

המענק כמה הוא באחוזים?

י. ברוך:

39.2% על-פי החוק, ו-9.2% זה תחליף סבסוד הריבית על ההלוואה.

לפי החוק הוא צריך לוותר על שניהם, על ה-30% ועל ה-9.2%. אם הוא יעמוד בקריטריונים של מפעל מאושר ויבחר בפטור ממס עשר שנים, הוא פורמלי יוותר על המענק, אבל יקבל מהתקציב את הסבסוד הזה.

ג. שפס:

האם בין הקריטריונים אין קריטריון של ייצוא?

היו"ר א. שפירא:

מה שאמר מר ברוך הוא, שיכול אדם לוותר על המענק של 39% ואז הוא יקבל 10 שנות פטור ממס. במצפה רמון הוא צריך לוותר על ה-39% בכדי לקבל עשר שנים פטור ממס. אבל יחד עם זה - - -

שר האוצר מ. נסים:

האוצר יקצה מכספו.

היו"ר א. שפירא:

למשקיע במצפה-רמון האוצר יתן אקווילנט ל-39% מענק, אם הוא יעמוד בקריטריונים.

י. ברוך:

הצד הפורמלי של מתן ההקצבה - זאת אומרת שלא באמצעות חוק עידוד השקעות הון - טרם נקבע. יתכן שזה יהיה בדרך של הלוואה עומדת ויתכן שנצטרך לבוא לוועדה הסניפים, ולהציע דרך אחרת.

ז. אמיר:

אפילו להעיר בנקודה זו?

היו"ר א. שפירא:

הדיון על מצפה רמון היה. תשובת האוצר היא, שהאוצר קיבל דעת הוועדה ומשקיע במצפה רמון יוכל לקבל גם פטור ממס לעשר שנים וגם סכום אקווילולנט ל-39% מענק שיבוא מהתקציב. לדעתי, זה מבסוד גדול.

ז. אמיר:

המענק התקציבי ינתן רק בשנת תקציב זו, או מדובר על מענק שינתן לאורך כל עשר השנים?

ד. תיכון:

מאחר ואני נסיחתי את כל הפטנטים הללו, צר לי לומר לך, שאנו חוזרים על דברים שלא עבדו בעבר.

היו"ר א. שפירא:

מדוע?

ד. תיכון:

במצפה-רמון לא קיימת בעייה של מבנה למפעל. המבנים כולם נבנים על-ידי חברת מבני-חשיות, וזה עיקר ההשקעה. לכן המענק בטל בשנים.

י. ברוך:

בודאי טוב.

ד. תיכון:

לא נראה שאת הבעייה במצפה-רמון אפשר לפתור ללא משהו דרסטי לתקופה קצרה ביותר. ההטבה של פטור ממס איננה הטבה, כי עד שיגיעו שם לרווחים יעברו הרבה שנים. ולגבי המענק, רק הוצאות הטלפון יעלו על המענק של 39%. ניסינו שיטה זו והיא לא עבדה.

ח. רמון:

מה היית מציע?

ד. תיכון:

אני חושב שיש פתרון אחד ויחיד - הפניית גורמים ממלכתיים.

טר האוצר מ. נסים:

זאת אנו עושים על-ידי חברת מבני-חשיות.

ד. תיכון:

כוונתי היא שחשיות ממלכתית - ואינני קובע מאיזה מגזר - חייבת ללכת למצפה-רמון ולקבל הטבות מפליגות. עמדת חמש שנים בראשות כל הוועדות שקמו לענין מצפה רמון, ואני חושב שזו הדרך היחידה.

א. דמביץ:

אני מוצא חובה לעצמי להעמיד את חברי הוועדה על הפרש, שהוא לא רק פורמלי אלא גם מהותי, בין מתן הקלה בדרך של תקנה ותיקוק ובין מתן הקלה על-ידי אמצעי תקציבי, שהוא ענין של מדיניות, וענין שיכול להשתנות

בקלות יותר מאשר יכול להשתנות ענין שבחיקוק. לגופו של ענין אפילו לשבח את הנכונות של האוצר. היאלה לגבי היציבות של החלטה שתתקבל, היא יאלה שכל אחד מחברי הוועדה צריך להביא בחשבון שעה שהוא בא להצביע.

היו"ר א. שפירא:

מה זאת אומרת, מישהו יכול להגיד שהוא אינו מכבד את זה? המסקיע יכול לעשות חוזה עם האוצר.

א. דמביץ:

הצהרה של שר היא הצהרה המחייבת אותו. ברור שהיא מחייבת אותו ואת הממשלה שהוא חבר בה. יחד עם זאת ההודעה על הדבר והידיעה שיש לכל מסקיע, אינה אותה ידיעה שיש לו לגבי דבר האמור ברשומות, כאשר יודעים מהו איזור פיתוח א'. אני מעריך את שני הדברים, אבל צריך לזכור את ההבדל ביניהם.

שר האוצר מ. נסים:

כדי להסיר כל אי-הבנות, אנו אומרים כך:

בירוחם ובמצפה-רמון, מפעלים קטנים שאינם עומדים בקריטריונים של מרכז ההסקעות, כדי לקבל אישור של מרכז ההסקעות לתכנית מאושרת, כתוצאה משיחות יניהל מר ברוך עם מרכז ההסקעות, קבלנו הודעה שמרכז ההסקעות בשני מקומות אלה יאשר תכניות על אף שאינן עומדות בקריטריונים של מרכז ההסקעות. זה בירוחם ובמצפה-רמון לגבי מפעל קטנים.

באשר למצפה-רמון, באורח יוצא מן הכלל אנו מוכנים, אם יקום שם מפעל עומד בקריטריונים של מרכז ההסקעות - כי זה צריך להיות מפעל רציני שבדקת עלותו וכדאיותו - אנו מוכנים, על אף שהחוק אומר שלמסקיע יש ברירה בין שתי אפשרויות - מענק או עשר שנות פטור ממסים - לתת בדרך תקציבית את מה שהיה אמור להנתן כמענק אלמלא בחר היזם את המסלול של פטור ממס. זאת אומרת הוא יקבל גם זה וגם זה.

אני מודיע, בעקבות הערתו של מר דמביץ: בשום פנים ואופן לא נביא תיקון לחוק, כי תיקון בחוק יביא לכך שזה לא יהיה רק למצפה רמון, אלא זה יהיה - - -

היו"ר א. שפירא:

לעוד עשרים מקומות.

שר האוצר מ. נסים:

זה נעשה באורח יוצא מן הכלל לפי השיקולים של אותה שעה כאשר צריך לפתור בעייה אמיתית. אבל לא שכל אחד יוכל לבחור בין מצפה רמון לבין אופקים, לבין עפולה, מגדל-העמק או נצרת.

ד. תיכון:

אחה התקצב את זה בסעיף מיוחד בתקציב?

ד. תיכון:

אני אחקצב. זה יבוא לאישור ועדת הכספים. אבל אמר מר ברוך, ואני חוזר: המענק הזה יכול שינתן בדרך של הלוואה עומדת, כלומר - בהתמלא התנאים, שלא תהיה אי-הבנה, כי אנו רוצים את טובת המקום. ואם מישהו ינצל את המענק שלא לטובת המקום, לא נרצה לתת אותו.

היו"ר א. שפירא:

לכמה זמן חונתנה ההקלות האלה?

שר האוצר מ. נסים:

יש החלטת ממשלה, אני קראתי אותה מעל בימת הכנסת, לגבי ירוחם

ומצפה-רמון והחלטת הממשלה אינה מוגבלת בזמן. תבוא תקופה שמצפה-רמון תפרח, נדון. בטעה זו יש החלטת הממשלה.

ד. תיכון:

ההלוואה העומדת - לכמה זמן היא ניתנת?

שר האוצר מ. נסים:

החלטת הממשלה אינה מוגבלת בזמן. כדי לא לנהוג כך, צריך לקבל החלטה אחרת, ואינני חושב שבקלות תתקבל החלטה כזאת.

זו הודעתנו באשר לצד היצרני והתעסוקתי במקום. ובאשר להקלות במס במצפה-רמון, הבאנו לפני הוועדה הצעת תקנות, שניתן הקלה במס עד תקרה של 2500 שקל במצפה-רמון.

פ. גרופר:

מה זו הקלה, זיכוי ממס?

שר האוצר מ. נסים:

זיכוי בשיעור 25%.

תקנה זו שאנו הבאנו, כפי שנאמר בישיבה קודמת וכפי שנאמר היום, יכול שיחול בה שנוי, ואני אומר זאת מראש.

היו"ר א. שפירא:

אולי נקבע הקלה במס ללא תקרה. לגבי תושבי ירוחם אין תקרה, הם משלמים בסך הכל 10% מס הכנסה.

שר האוצר מ. נסים:

אם תהיה רפורמה - אני אומר "אם", אנחנו עוד איננו יודעים - יכול להיות שיחולו שינויים במדיניות לגבי הקלות במס. כל שינוי שיחול, יחול גם על המקום הזה. אני אומר זאת היום, כדי שבבוא העת לא תישמע טענה: הנה, רק חמול-שלסום עשיתם הקלה ועכשו יש לכם רעיונות אחרים.

ד. תיכון:

ההפרטיות לא תישמר?

שר האוצר מ. נסים:

יש לפניכם תקנה האומרת, שינתנו הקלות מסויימות במצפה-רמון. יכול להיות שאנחנו נציע מדיניות שונה בסוגיה זו של הקלות במס. עכשו אני ינני ערב לשום דבר. והיה, אם נציע שינויים כאלה, זה יחול גם על מצפה-רמון, כי כל שינוי יהיה נובע מכך, יאין מייחדים מקום מסויים. לכן אני מציע לאשר זאת.

ד. תיכון:

בבוא הזמן, כאשר חוגש הצעת רפורמה, נתווכח.

היו"ר א. שפירא:

בירוחם קבילים היום הקלה של 7%.

שר האוצר מ. נסים:

ומעלים ל-10%.

היו"ר א. שפירא:

אבל ללא תקרה. אם אנו רוצים לעזור למצפה רמון, מדוע איננו יכולים לתת לתושבי מצפה רמון אותה הקלה הניתנת לתושבי ירוחם? אתה בא היום למשקיע בחו"ל ואומר לו: אם אתה רוצה להקים עסק בישראל, במצפה-רמון יש האוויר הכי טוב במדינת ישראל, המדינה נותנת לך הכל, עשר שנות פטור ממס, מענקים עד 40%, והילדים שלך, אם הם יגורו עם, ישלמו בסך הכל 10% מס הכנסה.

ח. רמון:

הם לא ישלמו רק 10% מס ויבגסה.

היו"ר א. שפירא:

אם בא אדם מחו"ל, ישם הוא מקבל 5.000 דולר שכר ברוטו, כמה הוא

ישלם?

י. ברון:

אין לי נתון מדוייק. אבל אני אדגים. אם ניקח אדם המשתכר 2500 שקל במצפה-רמון ו-2500 שקל בירוחם, במצפה-רמון יופחת לו המס ב-625 שקל לחודש, ובירוחם ב-250 שקל לחודש. אם הוא משתכר 4.000 שקל, במצפה רמון יופחת לו 625 שקל ובירוחם 400 שקל. בהכנסה של 6250 שקל, זה שבירוחם וזה שבמצפה רמון ישלמו אותו שיעור מס.

אם זה יאושר, אני אצטרך להביא את התקנה מחדש, לאחר שחנוסח על-ידי מר דמביץ והיועצים המשפטיים שלנו. בתקנה כפי שהיא מנוסחת עכשו אמרנו: מי שגר במצפה-רמון ומי שמשתכר במצפה-רמון. באו בטענה, שהחלק הארי של אלה הגרים במצפה-רמון עובדים בסלבה. סימנו כמה מקומות. הדרישה היתה שנדרים עד אליפז, שזה בקרבת מקום לאילת. אנו חושבים שזה רחוק מדי. לכן ההצעה שלנו לשנות את ההגדרה של המקום כך שתחול על 7 מתוך 9 מקומות עבודה שבהם עובדים חושבי מצפה-רמון. והכוונה לקו המערבי, הוא קו 160, דרומו מקו 30 וצפונה מקו 60. את המינוח הפורמליסטי נבדוק. מי שגר במצפה-רמון ומשתכר מעבודה באזור זה יקבל את הזיכוי.

אני רוצה להבהיר אי-הבנה לגבי המורים במקום, אשר מקבלים שכר מחל-אביב. לא מקום התשלום קובע, אלא מקום העיסוק.

פ. גרופר:

איט צבא הקבע, לא עובד במקום, אבל גר בו, מה דינו?

י. ברון:

האזור שציינתי כולל מחנות הצבא.

ז. אמיר:

ההצעה לסדר-היום בנושא היא הצעתי. אני עומד על הצעתי, ואני מוכן להשאיר לבדי, למרות חלפני שבוע הצעתי נתקבלה פה אחד. הממשלה החליטה לקבל המלצות ועדת פורר לשחרר את חושבי מצפה רמון כליל ממס הכנסה, ובירוחם עד תקרה של 3.000 שקל. הממשלה החליטה לפרט את המלצות ועדת פורר.

שר האוצר מ. נסים:

זה לא כך. אתה לא מדייק. ההחלטה הראשונה של הממשלה היתה להשוות שני המקומות לישובי קו העימות, דהיינו לתת פטור של 10%. אחר-כך היה דיון נוסף בממשלה רק על מצפה-רמון ולא על ירוחם, ושם נאמר להגדיל את הפטור, ואת שיעור הפטור יקבעו ראש הממשלה ושר האוצר. מה שהחליטו ראש הממשלה ושר האוצר הבאנו לאישור ועדת הכספים וזה הסכום של 2.500 שקל.

ז. אמיר:

הצעתי היא - ואני מבקש להעמידה להצבעה - לאשרר את מסקנות ועדת-פורר ולחייב את הממשלה והאוצר לבצע אותן.

י. ארצי:

אני חשבתי שאנו רוצים להשיג שני דברים: גם שהאנשים יעבדו במצפה רמון וגם שיגורו בה. לפי הצעה זו, יהיו אנשים שיגורו במצפה-רמון ולא יהנו מההקלה במס. אני רואה בזה שינוי מגמה. ואני חושב שברגע שהאיש גר במקום, גם אם הוא עובד במקום אחר, אנחנו צריכים לתת לו את ההקלה, כי זו המטרה, שאנשים יגורו במקום.

ע. סולודר:

אני רוצה להדגיש את שאלת המגורים והחיים במקום. זו הבעייה העיקרית של מצפה רמון. אם אנשים יבואו לעבוד במקום ביום ויחזרו לבתיהם

שמחוץ למקום, מה עסינו?

בהזדמנות זו רצוני לראות, מתי נקיים דיון יסודי על הפטורים ממס הכנסה ליתובי העימות ולישובים אחרים?

ה. רמון:

אני אבקש שהפטור לא יהיה בלתי-מוגבל, אבל יהיה עד 3.000 שקל. בשיחות עם ראש המועצה המקומית, אפשר היה להגיע להבנה אחרת על 3.000 שקל. זו בקשתי הראשונה.

בקשתי השנייה, אם יש אדם שמקבל 10% הקלה במס והוא עלול להפגז, אני מציע שיקבע, שהכל יהיה "לפי הגבוה ביניהם". אם אדם משתכר 700-800 שקל, מה שמוצע עכשו יפגע בו. לכן אני מציע לקבוע "הגבוה ביניהם".

לגבי נושא המגורים, אני מציע לקבוע קריטריון טוב יותר מאשר מפה. אם מישהו גר במצפה-רמון, ומטרת בשריון במקום מרוחק, הוא צריך לקבל את ההקלה במס. אני נגד פיקציות, אבל צריך למצוא פתרון הולם.

ד. תיכונ:

מנסיוני יש לי הרושם, שכאשר מדובר בזיכוי של 25%, הסכום לא יגיע ל-625 שקלים. לרוב העובדים בתעשייה ממילא יש פטור, הם אינם מגיעים לסף המס. ואלה שאנו רוצים שיבואו לגור במקום, לא יקבלו. אינני יכול לומר ברגע זה מה אני מציע במקום זיכוי.

ה. רמון:

זיכוי של 25% עד תקרה של 3.000 שקל, נותן פטור של 1.000 שקל. זה הרבה כסף.

ד. תיכונ:

הזיכוי לא יתן כל הקלה לרוב העובדים בתעשייה, אלא רק לצמרת, כי בלאו הכי רוב העובדים בתעשייה במצפה רמון פטורים ממס הכנסה.

היו"ר א. שפירא:

למה?

ד. תיכונ:

הם מקבלים הנחה של 7% או שאינם משלמים מס בכלל. זה מאד מכובד לקבל החלטות, אבל צריך לבדוק כיצד הן תפעלנה וכיצד תשפיענה על האוכלוסיה.

ה. רמון:

מדובר על אוכלוסיה שחבוא למקום.

ד. תיכונ:

ראש המועצה המקומית אמר שיש הגירה שלילית במצפה רמון.

שר האוצר מ. נסים:

הוא אמר ש-200-300 משפחות רוצות לבוא בגלל הפטור ממס.

ד. תיכונ:

אינני בא ואומר שצריך להנהיג מס הכנסה שלילי. אבל צריך לבדוק מה זה נותן, ואינני בטוח שזה נותן מה שאנחנו רוצים. כמוכן שנאמר זאת, אבל הייתי מציע שתחשבו בכיוון של מס הכנסה שלילי, אולי בכיוון של נקודות זיכוי.

י. כהן:

אנו קיימנו דיון ממצה בנושא זה שלוש פעמים. ועכשו טוב חוזרים על הדיון. זה נהג פסול.

לגופו של ענין, צריך ללכת לכל דבר שיעודד מגורים במקום. אינני מקבל את הצעת חבר-הכנסת חיים רמון. במדינת ישראל שכר של 2500 שקל נטו לחודש זה שכר גבוה, הלוואי על כל אזרחי מדינת ישראל. אני אינני מכיר רבים המשתכרים שכר כזה.

האמת היא, למה יאמר חבר-הכנסת תיכון זו בעייה, כי לאלה המשתכרים עד 1.000 שקל, התקנה שאנו דנים בה אינה נוחתת שום דבר. אני מציע להצביע על מתן הטלות מרחיקות לכת לאלה הגרים במקום. ובמפורש לקבוע תקרה של 2500 שקל.

ז. אמיר:

איך עוד מצפה-רמון במדינת ישראל.

י. כהן:

סכום של 2.500 שקל הוא סכום גבוה.

ג. שפט:

אני הייתי מצטרף, אם האוצר היה מסכים, להצעה של תקרה של 3.000 שקל, כי אנו רוצים שתהיה במקום אוכלוסיה המרוויחה סכום כזה. אם תהינה חמש משפחות כאלה, תבאנה בעקבותיהן עוד הרבה משפחות, ואז עטינו משהו שהוא לא כל-כך יוצא דופן. כל משפחה שמרוויחה 3.000 שקל, תגרור אחריה עוד חמש משפחות.

י. מצא:

צר לי שלא אוכל להצטרף להצעת האוצר. אני חושב שהצעת האוצר לא תביא הגירה לירוחם.

היו"ר א. שפירא:

מה אתה מציע?

י. מצא:

אינני מדבר לא על תקרת שכר של 2.500 שקל ולא על תקרת שכר של 3.000 שקל. היתה ועדה בראשותו של מנכ"ל משרד החעשייה והמסחר מר פורר. ולא יכול להיות סיבואו אלינו בהצעות מונות מההצעות של ועדת פורר, שאולי יכולת להציל את מצפה-רמון ואת ירוחם. אני מציע להצמד להמלצות של ועדת פורר.

ד. דנינו:

חברי הכנסת הגיעו למסקנה שצריך לעזור לירוחם ולמצפה רמון, והחליטו לחת למסקיעים במקומות אלה גם מענק וגם פטור ממס הכנסה, כדי שתהיה תעסוקה לאנשים במקום. אני שואל את עצמי: נניח שאני גר במצפה רמון ועובד בבאר-שבע, אני לא אקבל פטור ממס הכנסה, ואותו יהודי שעובד במצפה רמון אתה מסקיע עליו גם מענק וגם פטור ממס הכנסה? מי שגר במצפה-רמון וילדיו מתחנכים במקום - כי צריך להעלות את המצב במצפה רמון לא רק מבחינה כלכלית וחברתית, אלא גם מבחינה חינוכית - אפילו הוא עובד בחל-אביב, צריך לקבל את ההנחה במס.

מ. שטרית:

אני אחמוך בעמדת האוצר על אף שמנסיוני אני יכול לומר שהיא לא תביא אנשים למצפה-רמון. לא זה הכיוון של הטיפול בענין. לא זה הכיוון של הפתרון. במקרה הטוב ביותר פתרון זה יתן הכנסה טובה יותר לאנשים שגרים היום במצפה רמון, אבל הוא לא יביא למהפך במצפה-רמון מבחינת גודל האוכלוסיה.

ז. אמיר:

אני מציע לקבוע את האזור הטריטוריאלי כפי שהוא כתוב בחוק הנגב, ושם יש מפה מדוייקת, ולא ליצור באזור הנגב מפה נוספת.

שנית, אני מבקש שתיבחן הצעתי - ואם לאו, אגיש הצעה אלטרנטיבית - לאמץ את מסקנות ועדת פורר לגבי מס ההכנסה בירוחם. לגבי השקעות במפעלים, אני מוכן לנסות שנה את השיטה שהציע האוצר, אבל כפי שאמר חבר-הכנסת תיכון -

שר האוצר מ. נסים:

הוא מהסס לגבי מס הכנסה.

ז. אמיר:

בענין מס הכנסה אני מציע לקבל מסקנות ועדת-פורר.

א. דמביץ:

חבר-הכנסת אמיר, כאשר אתה אומר שזה יחול על כל הנגב, אתה מתכוון לכך, שאפשר שאדם יעבוד בכל מקום בנגב ובלבד שיגור במצפה-רמון?

ז. אמיר:

כן.

י. ארידור:

אני תומך בהצעת האוצר.

ז. אמיר:

אתה תמכת במסקנות ועדת-פורר.

י. ארידור:

מעולם לא תמכתי במסקנות ועדת פורר. אי אפשר לקבל הצעה ש"לוקחת מקום מסוייח במדינת ישראל - יהיה איזה מקום שלא יהיה - ואומרת: על תושבי מקום זה לא יהיה מס הכנסה. זה לא מתקבל על הדעת. אם הוועדה מתייחסת ברצינות לעצמה - מה שאינני כל-כך בטוח לאחר שהבנתיים לא מתייחסים אליה ברצינות - היא צריכה לסייע בענין אחד, וזה ביצוע הרפורמה במס. אבל לקחת מקום ולהגיד: נפטור תושביו ממס הכנסה, אחת מן השתיים - או שנצטרך להרחיב את זה על מקומות אחרים, או שהתקציב לא יספיק, כי ירוצו לשם כפי שאמר י"ר האוצר אלפי אנשים.

חברי ועדת הכספים הם חברים שמבררים ברצינות בעיות כלכליות, ואין צורך לגלוש לדברים שהם פחות רציניים. אם האוצר בא - - -

ז. אמיר:

כל ועדת המנכ"לים בראשותו של מר פורר לא היתה רצינית?

י. ארידור:

יש ועדת מנכ"לים, כל הכבוד. יש ועדת כספים, גם כן קצת כבוד. אינני מעמיד את ועדת הכספים ברמה יותר נמוכה מוועדת המנכ"לים.

אם בא י"ר האוצר, בהודמנות שהוא נאבק על קיצוץ התקציב, ואומר: אני מוכן לתת חלק מהתקציב, אם לענין עידוד השקעות ואם לענין מס הכנסה, כדי לעודד את מצפה רמון, אני חושב שצריך לעודד את שר האוצר ולקבל את הצעתו ולא להתלבט עליה לצרכים אחרים. לכן לי אין הצעה אחרת.

ח. רמון:

חבר-הכנסת ארידור, החלטת הוועדה היתה שתהיה תקרה, כי אנו מחננדים כוועדה לכל פטור מבלי שתהיה לו תקרה.

היו"ר א. שפירא:

אני מקבל את הצעת האוצר. אם מפעל צריך להביא 3 מהנדסים מומחים -

ח. רמון:

הם יקבלו פטור ממס על 2000 דולר. גם בארצות-הברית 2.000 דולר זה הרבה כסף.

י. ברון:

ברשות שר האוצר וברשות היושב ראש, אני מבקש לסכם איך אני רואה את הצעת האוצר. לפני כן ברצוני להקדים ולומר, שועדת-פורר, שהיחה ועדה עם נציגות של משרדי ממשלה אחרים, קיימה אי-אלה ישיבות, לא סיימה את הדיונים, לא קבלה החלטות. היו הצעות. מפאת פרישתו המהירה של מר פורר, לצערי הרב, הגישו את ההצעות לראש הממשלה מבלי שהוועדה סיכמה את הדיון, ואלו אינן הצעות ועדת-פורר, אלו הן הצעות היושב ראש. זו האמת ואני אומר זאת עם כל הצער שבלב.

שנית, הבעייה ביסודה, כפי שהובאה לפני ועדת פורר היחה, שבמצפה-רמון לא רק שיש הגירה שלילית, לא רק שיש מאות דירות ריקות, אלא יש גם 100 בתי-מלאכה על שטח של 100 מ"ר שנבנו ועומדים ריקים. והלוונה היחה לאכלס בתי-מלאכה אלא בעובדים. בתי-המלאה, על מנת שיאוכלסו בעובדים, לא מספיק שיאוכלסו בעובדים שחבר-הכנסת תיכון אומר שהם מסתכרים סכומים נמוכים, אלא יש צורך במישהו שינהל את המפעל. ואלה אנשים בדרגה יותר גבוהה. לכן יש צורך להתייחס לשכר בדרגה יותר גבוהה.

מה שנוגע להערת היושב ראש לגבי מומחים, אם יקום מפעל מאושר, והוא יביא מומחים, יש לנו אפשרות, על-פי החוק לעידוד השקעות הון, להטיל מס מוגבל של 25%.

ההצעה המתוקנת שאני מבקש להביא היום היא:

א. ההנחה ממס במצפה-רמון ובירוחם חהיה בשיעור של 10% מההכנסה ללא הגבלה של גובה ההכנסה וללא מבחן של מקום העבודה, אלא של המגורים בלבד. מעבר לכך, מי שגר במצפה-רמון ומשכר באזור המורחב, יוכל לקבל הנחה שמחטבאז 25% מהכנסה עד 3.000 שקל, זאת אומרת 750 שקל לחודש.

אני מבקש להודיע, ששני הדברים: ההקלות להשקעות במפעלים והקלות במס הכנסה, יכנסו לחוק ב-1 בינואר 1987.

היו"ר א. שפירא:

אני מעמיד להצבעה תקנות מס הכנסה (הנחות ממס בישובים מסויימים ובהאחזיות נח"ל) (תיקון) (ירוחם) ותקנות מס הכנסה (זיכוי ממס לחושב מצפה רמון) בתיקון שהוצע על-ידי הממונה על הכנסות המדינה, מר ברוך.

ז. אמיר:

אני מבקש להעמיד להצבעה גם הצעת.

היו"ר א. שפירא:

לפנינו אפוא שתי הצעות: התקנות בתיקון שהוצע על-ידי הממונה על הכנסות המדינה, מר ברוך והצעתו של חבר-הכנסת ז. אמיר. אני מעמיד להצבעה שתי הצעות זו מול זו.

ה צ ב ה

בעד התקנות בתיקון שהוצע על-ידי הממונה על הכנסות המדינה - רוב
בעד הצעת חבר-הכנסת ז'ק אמיר - 1
חקנות מס הכנסה (הנחות ממס בישובים מסויימים ובהאחזיות נח"ל) (תיקון) (ירוחם) ותקנות מס הכנסה (זיכוי ממס לחושב מצפה-רמון) בתיקון שהוצע על-ידי הממונה על הכנסות המדינה נתקבלו

היו"ר א. שפירא:

אני מעמיד להצבעה הצעת האוצר לגבי השקעות במפעלים במצפה-רמון וירוחם. מפעלים קטנים שמעסיקים חמישה עובדים או יותר במצפה רמון וירוחם, שאינם עומדים בקריטריונים של מפעל מאושר, ייכלו מעכד של מפעל מאושר. ב. מפעלים במצפה-רמון, שעומדים בקריטריונים של מפעל מאושר, יוכלו להנות גם מפטור ממס עשר שנים וגם ממענק. המענק יבוא ממקור חקציבי.

ה צ ב ע ה

הצעת האוצר לגבי השקעות במפעלים במצפה-רמון ובירוחם נ ת ק ב ל ה

ד. תיכון:

אני מציע שבעוד שנה נחזור ונדון בנושא.

מצב המסק - תשובת שר האוצרהיו"ר א. שפירא:

עכשו נשמע תשובת שר האוצר על שאלות חברי הוועדה בדיון על מצב

המסק.

בבקשה, אדוני שר האוצר.

שר האוצר מ. נסים:

אני משבח את היזמה של יושב ראש ועדת הכספים לקיים מפגשים כאלה על נושאים כלכליים מעת לעת. אני שמעתי בהקשר בדיון של שעתיים של חברי הוועדה. לדאבוני, לא אוכל להאריך היום, כפי שהייתי רוצה, אלמלי ניטל הזמן לסעיף הקודם. אבל אשתדל לומר עיקרי הדברים שיש לי לומר, ובודאי להשיב על שאלות ותהיות של חברי הוועדה.

אני מבקש לומר, שהמפתח ליכולתנו להביא לידי ראשית תהליך של הבראת המסק הוא בחקציב המדינה. אם הכרה זו לא תהיה נחלתנו, אין לנו סיכוי להבריא את המסק. ההכרה הזאת חייבת להיות נחלת ממשלת ישראל ונחלת הכנסת. כל אלטרנטיבה חייבת להיות גרועה יותר.

אי-קיצוץ בחקציב המדינה ימנע מאתנו לבצע רפורמות הדרושות כל-כך כדי להתחיל בצמיחת המסק; אי-צמיחת המסק - ואחם יודעים שמצב זה קיים זה 13 שנה, מאז מלחמת יום-הכיפורים - מבשר קפאון שלטון לא ארוך של זמן יחזיר אותנו אל כל תחלואי המסק.

חייבת להיות הכרה, שכדי לעלות על דרך חדשה טובה, דרך שיש בה אור, לפחות בקצה, אם אנו רוצים בכך, אנחנו צריכים תקופה מסויימת של ריסון ניכר במסק. הריסון הניכר חייב לבוא הן בחקציב המדינה, ומה שהוא מובן מאליו גם בשכר, ריסון לתקופת זמן שאינה רק 3-4 חודשים, כפי שהיה אחרי התכנית הכלכלית. אחם יודעים שריסון זה היה תקופה מצומצמת ביותר, 3-4 חודשים, כי כעבור חודשים אלה התחילו לשלם תוספות יוקר של 4%, 4% ו-3.2%, אבל גם בכוח הקניה חל שינוי יחסי מהר לטובה, כאשר "הרפורמה השקטה במס", כפי שמכנה אותה מר ישראל ברוך, והירידה באינפלציה הביאו למצב של עליה בשכר נטו ועלייה גדולה יותר בכוח הקניה. זה הביא מייד, אחרי תקופה מסויימת של ריסון בצריכה, להגדלת הצריכה במסק. כמובן, יש עוד סיבות שלא אחעלם מהן.

הצרה של התכנית הכלכלית שהצליחה היא, שהריסון והאווירה המחייבת ריסון, לא נמשכו לפרק זמן מספיק כדי לעלות על דרך חדשה במסק.

עכשו אנו נמצאים בפרשת דרכים מיוחדת במינה, ונצטרך לבחור במפורש אם לצעוד קדימה או לסגת אחורה, אין דרך שלישית. בטקום אחר אמרתי: מי שיכול להציע דרך שלישית, אין לא להגדיל את תקציב המדינה ולשמור על רמת היציבות של היום, אדרבא יבוא ויגיד. על-ידי הגדלת תקציב המדינה בקלות אפשר לשמור על היציבות, אבל אחר-כך הגלגל יתהפך ושובו כל תחלואי המסק. הפחרון הוא - ריסון לפחות שנה נוספת בשכר ובחקציב.

ד. תיכון:

השרים מבינים מה שאתה אומר?

שר האוצר מ. נסים:

אחמול היה דיון על ההשכלה הגבוהה, נושא חשוב לכל הדיעות, והיה דיון נוקב ורציני. ואני השמעתי מעין דברים אלה. אבל היתה

אני מניח שכאשר נביא את הצעת התקציב לממשלה בקרוב, הדברים ייאמרו בצורה המבטאת ביותר את המחשבה הזאת.

אנו חייבים להתחיל לשנות מבנה המשק בישראל. אם לא נשנה את מבנה המשק, לא עטינו דבר, היחה תכנית-כלכלית, נמטכה שנה ושלום על ישראל. עוד פעם תכנית כלכלית מהסוג הזה אינה באה בחשבון. הציבור לא יתן אמונו, הציבור לא ישתף פעולה.

חבר-הכנסת יאיר צבן שאל אותי, מה תרם לתכנית הכלכלית. אני רוצה לומר כאן, אמרתי זאת בציבור, אמרתי זאת בממשלה ואומר עוד פעם בממשלה: זה לא רק זה שהיינו "ילדים טובים", עמדה לנו זכות וירד לנו מן מהשמים בשנה זו, פטוטו כמטמטמו; אלה היו חסדי שמים - המענק האמריקאי הגדול שהיה ואיננו עוד, הירידה הדרסטית במחירי הדלק, חמרי הגלם והגרעינים, הירידה הדרסטית בערך הדולר. כל אלה איפשרו לנו לקיים רמת יציבות כפי שהיא קיימת היום, וגם להגיע למאזן חסלומים חיובי. לא צריך לומר, שהגענו לפתרון בעיית מאזן החסלומים. לא הגענו לזה. הבעייה במאזן החסלומים שלנו היא בעייה מרכזית שאנו חושבים עליה לטווח הקרוב. כל הדברים האלה שסייעו לתכנית הכלכלית, ואשר בלעדיהם לא היחה יכולה להצליח כפי שהצליחה, אינן ודאות שיעמדו לרשותנו בשנה זו. חלקם בודאי לא יעמדו לרשותנו.

צדדו לזה כמה חיובים שמוטלים עלינו בשנה הבאה - בין שנרצה ובין שלא נרצה, בין אם זה נעים ובין אם לאו - מסיים טצריכים להטטל מהעולם, כי תקפם היה לשנה, מניות הבנקים שבשנה הבאה צריך לפדות בסכום של 1,9 מיליארד שקלים חדשים, הגידול הטבעי ועוד חיובים נוספים המוטלים עלינו, ולא צריך עכשו למנות אותם, כאשר נביא את התקציב ניתן סקירה כוללת מדוייקת על פרטיה, כל אלה מעמידים אותנו בפני תקציב קשה ובשנת 1988 עוד יותר קשה.

אם מישהו חושב שעל-ידי הגדלת תקציבים, אפילו לדברים חיוניים - ואני רוצה לומר, שכל בקשה לתוספת תקציב היא בקשה המבוססת על הגיון, אפילו על צדק חברתי, לאומי או בטחוני; אם מבקשים תוספת לתקציב הבטחון - מי מאחנו אינו יודע להעריך חשיבות העניין? אם רוצים תקציב נוסף לבריאות, - מה יותר מחיי? אדם? ואם רוצים תוספת תקציב להשכלה - מה יותר מרמה מוסרית והשכלתית? ואם רוצים תוספת תקציב לחינוך, מה יותר מחינוך ובפרט בעמנו, בעם היהודי? ואם רוצים תוספת תקציב לרווחה, - עפר אנו תחת כפות רגליהם של אלה שבמצוקה. ואת כולם צריך להושיע. אבל הסך-הכל של כל הדברים האלה הוא מבהיל. ואם אנו בשנה הבאה נענה לתביעות, צודקות כל אחת בפני עצמה, הנסיגה אחורה מובטחת במהירות שאפילו לא העלינו על הדעת. וכל הקרבנות שהיו תקופה מסויימת, ושיתוף הפעולה של הציבור, והטם הטוב שמדינת ישראל רכשה - והיא רכשה - בעולם כולו, בבנקאות הבינלאומית - הכל ירד לטמיון.

לכן המטימה שלנו לדעת כולנו כאיש אחד, הקונצנזוס הלאומי צריך להיות - לצמצם היום כדי להרחיב מחר. לא עוד פחרון בדרך אקראית, לא עוד פחרון בדרך מקרה. לא עוד השיטה שמביאים נושא לממשלה, השכלה גבוהה, נוסף 100 מליון שקל. היחה הצעה כזאת גם הפעם, כמובן שאינני מקבל אותה; מפעל מנועי בית-שמט - 50 מליון שקל לשנה, 45 מליון שקל לשנה הפסדים, אינני מדבר על העבר, אני מדבר על ההווה ועל העתיד, לא נורא. ועוד סדרה ארוכה של תביעות שעומדות בפנינו, כאשר ממשלת ישראל, לא זו הקיימת, אלא מיום ה' באייר התס"ח ועד היום, לא קיימה מעולם דיון על סדר-עדיפויות במשק הלאומי; בחברה הישראלית. מותר להעמיט ואפשר וצריך להעמיט בדיונים, כולל הדיונים על תוספות תקציב, רק אם יש דיון על סדר העדיפויות. אם אתה אומר שאתה רואה את החינוך בראש מאוויך, בראש מעייניך, אתה מקצץ במשהו אחר לתקופה של שנתיים. בשנתיים הבאות תעדיף נושא אחר. אבל לתת לכולם, בלי סדר עדיפויות, זה הורדת המשק למצב שאין ממנו מוצא.

אח היינו פועלים מתוך אותו ריסון שדברתי עליו בפתח דברי ובד בבד פותחים בתהליך של תכנון המשק, היינו פותחים אולי פרק מרתק מיוחד במינו, אולי בפעם הראשונה במדינת ישראל של הבראת המשק, כאשר אלומת האור ניצבה

בקצה המנהרה. זה מחייב העזה, זה מחייב קונצנטוס לאומי בחטיבות הנושא.

אתם כולכם חברי מפלגות. גם אני. ואף אחד לא יתבע מכם, גם לא ממני, לנטוש כל שיקול פוליטי אלקטוראלי. ואני רוצה לומר שהיום הממשלה בישראל מבינה, האיבור מבין, ואני מרשה לעצמי להגיד, שאם הממשלה מבינה, והכנסת מבינה, הציבור מבין. אין חכם ואין רמת חכמה גבוהה מזו של הציבור. וזה שהיום אני שר ואתם חברי הכנסת, זה יכול להיות מקרה, כי הציבור חכם מאתנו. ומי שחושב שהוא ייבנה בצד האלקטוראלי מכך, שהוא יתבע היום הרבה, יהיה הראשון שיפסיד בדעת הקהל. ואני אומר זאת מתוך אחריות לאומית והכרת התחושה: בציבור. הציבור נתן ידו לתכנית הכלכלית, כי הוא חשב שצריך לעבור תהליך של הבראה, הבראה של המשק, לא בהשוואה למה שהיה לפני שנים אחדות, אלא בהשוואה למשק הישראלי מאז קמה המדינה. זוהי על כן הזדמנות הסטורית, פשוטו כמשמעו, מפני שדחייה לשנה תביא את המשק לשפל. זה יהיה בלתי-אפשרי ובלתי יעיל, מפני שדחייה לשנה, זו דחייה לשנת בחירות, ומפני שהיום יש ממשלת אחדות לאומי. זוהי הזדמנות משט הסטורית להתאחד ולהגיע לקונצנטוס כזה ולהפעיל את המשק הישראלי על יסודות בריאים, דבר הכרוך בצמצום זמני על מנת להרחיב.

יש לנו בעיית האינפלציה. כדי לשמור על היציבות הקיימת היום, יש רק דרך אחת - להוריד יותר את האינפלציה. אם לא, אין מה לעשות, היציבות תהיה מאחורינו.

יש לנו בעייה של מאזן התשלומים, שבו היסוד לחידוש הצמיחה. איך נפתור את בעיית מאזן התשלומים על-ידי המצב העכשווי של יבוא מוגבר וצריכה מוגברת או על-ידי כך שנגביר את הייצור לשם ייצוא ונביא להרחבת התעסוקה ונעשה נסיון אמתי לשפר לא את מאזן התשלומים, שהוא חיובי, את המאזן המסחרי שלנו?

זהו היעד. אם לא נקצץ בתקציב, מאזן התשלומים יורע ואל יבוא מישהו בטענות. הרעת מאזן התשלומים בשנה הבאה, פירושה הרעת מצב המשק והרדת התקווה לטפורו.

אינני מדבר על האינפלציה היום. היא מסתרעת באזור של 1.5% לחודש. אני מציע לכולנו לא להתרגש מאינפלציה נמוכה שהיתה חודש אחד ומאינפלציה גבוהה יחסית שהיתה חודש או חדשים. לא זו הבעייה שלנו. אנחנו נוהגים תמיד לנוע מקיצוניות לקיצוניות. כאשר המדד עולה באוקטובר כי יש מצב יעונתי, יש הלבטת חורף וכוללים את מדד הדיור ויש עליה מסורתית במחירי הפירות והירקות, אומרים: גם באירופה יש דברים כאלה ולמה שם המדד לא עולה? לכל יש חירוף. אנחנו לא החיימרנו בתכנית הכלכלית להוריד את האינפלציה לרמה של 4%-5% לשנה, אלא לרמה שהגענו אליה ואנו שומרים עליה. מה שאני טוען, שאי אפשר לשמור עליה לאורך זמן, עכשו עוד ניתן.

כדי לשפר את מאזן התשלומים, אנחנו צריכים להגדיל את הייצוא. ואני נשאלתי על כך, ואני רוצה להשיב. קודם כל, למען השם, בואו נדייק בעובדות. הייצוא עלה, לא יועיל למישהו שיגיד לא. אל תקחו חודש אחד. כאשר היתה עלייה של 24% בחודש אחד, אני לא צהלתי, לא התבטמתי, כמו שלא התבטמתי מעליית מדד של אפס חודש אחד. צריך לראות תמיד יריעה של זמן. אבל הייצוא עלה. תמיד צריך לשאוף ליותר וללחום להגדלה נוספת של הייצוא, אבל הייצוא עלה על אף כל הקשיים.

היו"ר א. שפירא:

לאירופה?

שר האוצר מ. נסים:

בענף האלקטרוניקה לאזור הדולר הייצא עלה.

ד. תיכון: היתה עסקת-נשק גדולה.

ח. רמון:

תמיד יש מטהו. וזה לא היה נשק לאיראן.

שר האוצר מ. נסים:

מאיראן לא קבלנו כסף.

מה המדיניות שלנו לגבי הייצוא? אנחנו נגד סבסוד ישיר. לי נדמה שחיליך הבראת המייק צריך להיות מבוסס על גישה אוניברסלית; זאת אומרת, הבראה בסיסית. לפעמים צריך לפתור בעיות גם באופן אינדבידואלי, וזאת אנו עושים.

מה עשינו לגבי עידוד הייצוא? המדיניות שלנו הייתה: א. הורדת נטל המסים. אנו הורדנו מס ההכנסה - וועדת הכספיה עזרה לזה במהירות בלתי-רגילה - משיעור של 52% ל-47%, לפי חוק עידוד התעשייה (מסים). ב. הורדנו את עלות העבודה ב-5%.

י. כהן:

זה יציב?

שר האוצר מ. נסים:

אתם תקבלו הצעת חוק - ואני מקווה שתשכילו להעביר אותה מהר, שאם לא כן ניטא בהתפתחות לא חיובית - כדי שזה יהיה הסדר של קבע.

י. מצא:

שר התעשייה והמסחר סיפר לנו ביום ה' נפלאות על העזרה שהוא מקבל מהאוצר.

שר האוצר מ. נסים:

לעולם לא אתווכח עם שרים אלא בארבע עינים או במליאת הממשלה.

כאשר אני מדבר על הייצוא, אינני מתווכח, אני קובע, שמעולם ועד עולם לא הושקעו מאמצים להסדיר את הנושא כפי שהושקעו הפעם. מאמצים שאינני רוצה לתאר אותם במלים. והורדת עלות הייצוא, שזה רעיון של האוצר, מעולם ועד עולם לא היה כזה בישראל. כדי לחדש את ההסכם הזה הייתי צריך להשקיע יום וחצי חמימים - כאשר אחרים ישבו בביתם ושחקו - יום וחצי חמימים כדי להעביר החלטת ממשלה באישון לילה. יום וחצי, 18 שעות תמימות. ואני אומר לכם שאני מביא הצעת חוק של קבע להורדת עלות העבודה ב-5%.

ד. תיכון:

זה היה הסדר זמני.

שר האוצר מ. נסים:

היות והיה מיאון מצד הביטוח הלאומי להסכים לזה, עשינו הסדר על-פי החלטת הממשלה ל-4 חדשים. חידשנו את ההסדר ל-4 חדשים, ועכשו אני רוצה שזה יהיה באופן קבוע. וזה מאמץ של האוצר והאוצר לבדו ביזום ובהפעלה.

נושא אחר - השיווק. רבותי, ייצוא רק על-ידי עזרה של הממשלה, זה לא הולך. היצואנים צריכים לטפח מחשבות חדשות, מטוכללות, מתוחכמות, כדי להגיע לשוקים של הייצוא.

היו"ר א. שפירא:

ולמכור בשקלים?

שר האוצר מ. נסים:

לשם כך הגדלנו קרן השיווק ב-20 מליון דולר בנוסף ל-3 מליון דולר לעידוד השיווק הענפי.

פ. גרופר:

זה לא ביטוח סער?

שר האוצר מ. נסים:

זה בנוסף לביטוח שער.
יש נושא אחד שהיו עליו חילוקי-דיעות, זה הנושא של דמי רציף.

היו"ר א. שפירא:

אומרים שברשות הנמלים מחזיקים 500 מליון דולר בבנק הפועלים.

שר האוצר מ. נסים:

אבל זה לא תפקידם לשלם לייצוא.

הוקמה ועדה בראשות מר נוידרפר להציע רפורמה בנושא האגרות של רשות הנמלים, ואמורה היתה להתקבל החלטה - כך הובטח לנו כאשר קיימנו דיון על עידוד הייצוא, תוך חודש ימים. ואנחנו המתנו חודש והנה חלף חודש וההחלטה לא נתקבלה. חלף עוד חודש וההחלטה לא נתקבלה. ההחלטה של הממשלה היתה מותנית בהחלטה בענין דמי הרציף. זימנו את רשות הנמלים והיו טענות צודקות, שיש בזה גם תהליך משבש, ולא עכשו הזמן להכנס לענין, ובכל זאת העברנו החלטה להוריד את דמי הרציף ב-10%. בוועדת השרים לעניני כלכלה היה רוב נגד. הקמתי ועדה משנה. ויטבה ועדת המשנה והגיעה להבנה להוריד אחוז אחד לתקופה של שנה מדמי הרציף.

פ. גרופר:

71%

שר האוצר מ. נסים:

זה סכום אדיר. זו הורדה של 50% מעלות דמי הרציף, שהם 2%. קבלנו החלטה בוועדת המשנה. כדי שזה יהיה בר-חוקף, צריך היה הדבר לעבור אישור רשות הנמלים. הם אישרו והעבירו אלינו. ביום ג' הקרוב אנו מזמנים ישיבה של ועדת השרים לעניני כלכלה שבה נאשר את הבקשה של רשות הנמלים להוריד את דמי הרציף ב-1%.

כל מה שהחלטנו על עידוד הייצוא, הכל יושם.

היה נושא אחד שהחלטנו עליו, כאשר אנחנו, האוצר, הכרנו בבעייה של ענף האלקטרוניקה והמתכת, בעייה מיוחדת השנה. אמרנו: בשביל פתרון של בעייה מיוחדת לא נספוך כמים כספים, אלא ננסה לפתור את הבעיות של הענף. והחלטנו על קרן של 15 מליון דולר ואחר-כך של 30 מליון דולר, מפני היקף הבעיה, והיה איזה עיכוב. האם אני יכול לשאול את ועדת הכספים מי עיכב את זה?

ד. תיכון:

לא אנחנו.

שר האוצר מ. נסים:

לא?

ד. תיכון:

הבקשה הגיעה אלינו ב-3 בנובמבר השנה.

י. מצא:

אנחנו עיכבנו.

שר האוצר מ. נסים:

אנחנו העברנו את הבקשה בספטמבר.

י. מצא:

בספטמבר הבקשה לא היתה לפנחנו.

א. קרשנר:

בספטמבר זה היה.

שר האוצר מ. נסים:

אתה יודע למה אני אומר זאת? כי לפעמים אני מקבל תהודה שהאוצר מעכב, כי יש עכשו נורמה, כל מה שמחעכב, זה האוצר. אני מודיע, שכל ההחלטות בנושא הייצוא ביצענו במהירות, הכלבאשר לכל, כל מה שהחלטנו. ואני שומע, שזה עובר בוועדת הכספיה. ואפילו יש דיון על ביטוח שהוגשו מתעשיות האלקטרוניקה. כל הכבוד. זו המדיניות שלנו. איננו מתכוונים לפעול בדרך שתביא לחידוש העיוותים. חידוש העיוותים זה מניעת חיקונים במשק. והיעד שלנו הוא להביא לחיקונים במשק ולאונברסליות של התהליכים הכלכליים. זה בתחום הייצוא.

דובר על גובה הריבית. הופיע לפניכם נגיד בנק ישראל. אני הקשבתי לדבריכם. ראו איך באותו זמן לאתם מדברים על כך שהריבית גבוהה אחס מדברים גם נגד הצריכה הגוברת. זה מחייב? אני שואל אתכם.

היו"ר א. שפירא:

כן. הריבית משלם המשק היצרני. אבל ברגע שהריבית עולה, אלה שמחזיקים את הכסף בבנק, מקבלים יותר ריבית.

ד. תיכון:

לא היום.

י. כהן:

זה מה שהיה, והנגיד הודה שזו היתה מדיניות שגויה.

היו"ר א. שפירא:

אדוני השר, המשק היצרני, התעטיה והחקלאות, משלמים ריבית גבוהה מאד. הקבוצים שילמו ב-1984 19 מליון דולר. אפשר לעמוד בגזירות כאלה?
שר האוצר מ. נסים:

אני מציע לא להביא את הנושא של הריבית לגבי ההתיישבות כדגל לבעייה. הבעייה אינה נובעת מזה.

י. כהן:

לא רק מזה.

שר האוצר מ. נסים:

לא רק מזה. זה מרכיב לא הכי גדול של הבעיה.

אינני בר-פלוגתא שלכם כאשר אתם אומרים שאריך להוריד את הריבית. אמנם זו איננה סמכות של האוצר, זו סמכות של בנק ישראל, אבל אנו מקיימים דיונים משותפים ואיך חילוקי דיעות.

אני מודיע, שאם אנו רוצים להגיע להגדלת ההשקעות, למה שנקרא צמיחה בישראל, צריך שהריבית תפחת. אבל למען השם, נא להבין שהורדת הריבית יכולה להביא גם להגברת הצריכה. לכן כאשר אני דן בנושא שצריך לקבל עליו החלטה, אני מדמה בנפשי שיש על השולחן מאזנים. אני שם את הבעייה ומנסה לראות אם הפתרון שמנסים לחת לה, לא יביא לתוצאות רעות באפיקים אחרים. אי אפשר רק לצעוק על הגברת הצריכה, מבלי להגיד: תעלו את המסים על היבוא. העלאת המסים על היבוא, מטמעותה חידוש האינפלציה, הגדלת שיעור האינפלציה.

ד. תיכון:

אדוני היושב ראש, אנחנו נתייחס לדברים האלה?

שר האוצר מ. נסים:

אני יושבתי שעתים ועשר דקות בישיבה הקודמת ושמעתי. אומר בצדק היושב ראש, שאין גידול בתוצר. איך יהיה? על-ידי חידוש הצמיחה. איך ייעשה חידוש הצמיחה?

ד. תיכון:

על-ידי רפורמה במיסוי.

היו"ר א. שפירא:

על-ידי יבוא.

שר האוצר מ. נסים:

זה מה שאתם אומרים? כאשר אתם קוראים שיש בעיית צריכה עולה, אתם אומרים לפעול בדרך זו או אחרת.

אולם גידול החוצר אפשרי רק בטינוני התנאים של המשק, מבנה החסוקה, מבנה המסים, מבנה שוק ההון ומבנה הריבית. אתם מסכימים?

ח. רמון:

בשנוי מבנה התשתיות.

שר האוצר מ. נסים:

זה מה שצריך לשאוף לו.

כדי לעשות את זה צריך תקציב קטן יותר. אי אפשר לעשות את זה בלי קיצוץ בתקציב. אם יש קונצנזוס לגבי האורך להגדיל את החוצר, להתחיל בצמיחה, צריך שתהיה הכרה והסכמה גם לגבי האמצעים.

היו"ר א. שפירא:

צריך עוד שנה להקפיא מחירים ולסגור את הייבוא.

שר האוצר מ. נסים:

צריך עוד שנה לרסן תקציב ושכר.

היו"ר א. שפירא:

ומחירים.

שר האוצר מ. נסים:

מחירים - בודאי.

א. שלום:

אם שני הדברים יהיו, המחירים יוקפאו.

שר האוצר מ. נסים:

אינני בטוח.

היו"ר א. שפירא:

אתם רוצים להגדיל מס נסיעות?

שר האוצר מ. נסים:

עוד לא קבלנו החלטה.

י. מצא:

יש לזה משמעות מבחינת האווירה.

שר האוצר מ. נסים:

לא קבלנו החלטה. יש רעיונות.

ד. תיכון:

דברים אלה אינם צריכים לבוא לוועדת הכספים? אולי חביא דברים אלה לוועדת הכספים, לפחות לדיון, כי נעשו המון שגיאות בנושא זה במשך השנים?

שר האוצר מ. נסים:

לדיון, נשקול.

אלה היו דברים הנוגעים לבעיות כלליות. ועכשו לכמה שאלות. נשאלה טאלה על הקיצוץ בכוח אדם בסקטור הציבורי. אני רוצה לומר

מ. נסים

מה נעשה בסקטור הממשלתי, כלומר בשירות המדינה. הורדנו 3.000 תקנים הלכה למעשה באופן אמתי. יחסית זה היטב, אומרים לי שברשויות המקומיות הורידו 4.000, וזה כנראה אמתי. בסקטורים צבוריים אחרים הדבר אינו כך.

י. מצא:

באיזה סקטורים אחרים, בהסתדרות?

שר האוצר מ. נסים:

אינני יכול לומר בטעה זו כי, אין לי נתונים. בשירות המדינה ירד כוח האדם. יכול להיות שהפעילו קבלנים לעבודות מסוימות. זה נכלל במדידה.

היו"ר א. שפירא:

עוד לא היה דבר כזה, ששיעורי הארנונה הועלו ב-400%-300%. אני יודע, דוגמאות ממקומות שונים שמפעל ששילם 50,000 דולר, יטלם השנה 500,000 דולר.

י. כהן:

קבענו תקרה.

ד. תיכון:

לא לגבי עסקים.

היו"ר א. שפירא:

וארנונה משלמים גם כאשר המפעל מפסיד כסף.

שר האוצר מ. נסים:

זה נכון שהארנונות הועלו בטנה האחרונה. היתה תקרה של 170% והיו יוצאים מן הכלל ששר הפנים ואנוכי אישרנו מעבר לזה בנסיבות מיוחדות, במקומות שהארנונה היתה נמוכה, וזה נעשה אוטומטית מכוח החוק שאתם העברתם.

לגבי הרפורמה במס, הבינותי שיש בוועדה קונצנזוס שצריך לעשות

רפורמה במס.

ג. שפט:

לא.

שר האוצר מ. נסים:

כל אחד מאלה שדברו, כולל חבר-הכנסת שפט, דברו על רפורמה במסים.

ג. שפט:

רפורמה זו מלה גדולה.

שר האוצר מ. נסים:

כל הדוברים התייחסו לרפורמה ואמרו שצריך רפורמה במסים. לא התייחסו לשיעור. אני רוצה לומר לכם: עדיין לא גמרנו את הדיונים באוצר, ואינני יודע מה נביא, אם נביא. אבל אני חושב שאנו צריכים לעשות רפורמה רצינית במסים. אם אנו רוצים לעשות מה שאמרתי בראשית דברי, צריכה להיות רפורמה יסודית. אבל דעו לכם שרפורמה יסודית כרוכה בשיעור עתק של כסף, וצריך לזכור שזה חייב להיות כרוך בביטול הפטורים והזיכויים למיניהם. אני מצפה ומייחל, שאם נביא הצעה כזאת, נזכה לאהדה ולתמיכה של ועדת הכספים.

היו"ר א. שפירא:

אני לא חותם שיק-בלנקו.

ד. תיכון:

בעקרון כן.

היו"ר א. שפירא:

יכול להיות שהפטורים שיבטלו יהיו יותר מכל ההנחות.

שר האוצר מ. נסים:

יש להבדיל בין מס על חברות ובין מס על יחידים. זה לחוד וזה לחוד. אם אנחנו מתייחסים ליחידים ונרצה לעשות רפורמה יסודית שכוללת את כולם, ובשיעורים ניכרים, זה חייב להיות כרוך בביטול הפטורים והזיכויים. שלא תהיינה אי-הבנות. אם נתחיל בויכוח מה כן ומה לא, יכול להיות שתהיה הצעת-רפורמה, אבל רפורמה לא תהיה.

היו"ר א. שפירא:

אני כבר בטוח.

ד. תיכון:

תביא הצעה ונתחיל לדון בה. אבל צריך להתחיל. תציע הצעה.

שר האוצר מ. נסים:

מח, אתמול? שלטלום?

ד. תיכון:

הזמן עושה את שלו.

שר האוצר מ. נסים:

אתה רוצה עד ינואר 1987 רפורמה יסודית במס? שנת התקציב מתחילה באפריל 1987.

ד. תיכון:

זה לא קטור בתקציב המדינה.

שר האוצר מ. נסים:

זה כרוך בתקציב המדינה. כל זמן שאני לא אדע מהו תקציב המדינה לטנה הבאה, לא עולה על הדעת שאציע הצעה לגבי רפורמה במס. צריך לדעת אם אנו מקצצים בתקציב או לא. ושאלה זו עומדת לא רק לגבי הרפורמה במס, אלא גם לגבי הרפורמה בשנק ההון. כל רפורמה יכולה להיות מה-1 באפריל 1987 ולא לפני כן.

ד. תיכון:

כדי שהרפורמה תהיה ב-1 באפריל 1987, אתה צריך להביא עכשו הצעת הרפורמה.

שר האוצר מ. נסים:

לפני שאדע מהו תקציב המדינה לא אביא הצעה כזאת. מי שסבור שרפורמה במס זה רק שיפוצים קטנים במס, כמו שהיו פעם, וחושב שזה דבר חיובי, הוא טועה, כי זה לא מביא לתוצאה שכולנו צריכים לייחל לה - שינוי מבנה המס. כאשר מדובר ברפורמה אמיתית, זה כרוך בהשבת ההכנסה ליחיד, ויכול להיות שיהיו כאלה שלא בהכרח יהנו מזה.

היו"ר א. שפירא:

יכולה להיות הצגה יפה של הרפורמה והיא לא תתקבל.

שר האוצר מ. נסים:

אני מוכן להסאיר את המצב הקייח ולקצץ 2 מיליארד שקל בתקציב.

היו"ר א. שפירא:

זה חלוי בסריים.

ח. רמון:

אנחנו נאשר תקציב קטן ב-2 מיליארד שקל.

ד. תיכון:

מה שתגיש לנו על דעת הממשלה, יאושר.

שר האוצר מ. נסים:

במס או בתקציב?

ד. תיכוז:

בתקציב. אם תקצץ את התקציב ב-2 מיליארד שקל, נאשר.

שר האוצר מ. נסים:

אין לי ספק שתאשרו. הבעייה האמתית היא הרפורמה במס.

אנו מדברים בצורה חברית וגלויה. יימעתם את תחילת דברי. אנחנו נכנסים לעידן שיכול להיות עידן חשוב וטוב ויכול להיות ההפך. אם נרצה להיטיב עם הכל, או שאני אדאג לסקטור זה ואתה לסקטור זה וכולם ידאגו לעשרה סקטורים, אין רפורמה. רפורמה יכולה להיות על בסיס של קונצנזוס. להעביר אותה על חודו של קול, אין טעם. צריך להיות קונצנזוס שהולכים לעידן חדש במסק והוא כולל גם רפורמה במס וגם קיצוץ בתקציב. וצריך גם העזה. ואני מוכן להעזה, אבל להעזה שקולה.

חבר-הכנסת רמון שאל על היחס בין תשלומי מס הכנסה של שכירים ועצמאים. אנחנו פירסמנו בשבוע שעבר הודעה בעניין זה. נדמה לי שחל שינוי מהפכני. היום העצמאים משלמים 59% ולעומת זאת השכירים - 41%. זאת אומרת, הפרש גדול, שינוי מהותי.

חבר-הכנסת יגאל כהן דיבר על שינוי מבני במסק. אין ספק שזה נחוץ. זה הדבר הכי קשה, לדעתי. הוא קשה יותר מהרפורמה במס. אם נוכל להגיע להכרה גוברת והולכת בעניין זה, זה יהיה דבר חשוב ביותר, כי גם זה תנאי לצמיחה.

אני חושב שתוך כדי החשובות הכלליות גם נחננו חשובות על שאלות מיוחדות שנשאלו, כמו שאלת הצריכה ושאלת הריבית.

נשאלתי על-ידי חבר-הכנסת ארצי על מצבה של החקלאות, של ההתיישבות הקבוצית והמושבתית. אתם יודעים שאנו מטפלים בזה בצורה יסודית מנותקת מכל שיקול זר. אנחנו איננו רוצים ולא ניתן יד מצד אחד להתמוטטות מפעל ההתיישבות בישראל, ומצד שני ההתיישבות צריכה לדעת שהיא חייבת לעבור תהליך של התייעלות, הבראה, ירידה ברמת החיים ורפורמות בדרכי היישום של מפעל ההתיישבות בישראל.

בדרך כלל אני רואה וחש, ואני שמח ומודה לאל, שדברים שנראו קשים ליישום וקבלה, ההכרה בהם גוברת. ועכשו הדברים מקבלים טיפול מאד יסודי ומאד נמרץ.

י. מצא:

נשאלה שאלה על הפרדת שכר המשרתים בכוחות הבטחון משכר יתר העובדים במסק. כאשר ישבנו בחג-הסוכות בסוכתו של היושב-ראש, חבר-הכנסת שפירא, העליתי את הנושא, ואמרתי שנגדים בשירות הקבע מקבלים שכר של 600-700 שקלים. אמרת לי: תראה תלושים. והבאתי לך פסיקה של בית הדין.

שר האוצר מ. נסים:

אינני יכול לדבר על העניין, כי העניין נמצא בדיון בממשלה. אמרתי בראשית דברי שאנחנו צריכים עוד שנה של ריסון בתקציב ובשכר. מזה יש לגזור חשובה לכל עניין שבשכר. יכול להיות שהיה מקום לשפר פה ושם תנאי השכר, ובלבד שאחה יודע שזה נעצר, ותו לא. אבל אם זה לא נעצר, מה הועילו חכמים בחקנתם? תבקר במטרה ותראה מה אומרת המטרה. והמטרה זה עוד 17,000 עובדים בישראל.

פ. גרופר:

לא צריך מטרה במדינת ישראל, צריך פשע.

שר האוצר מ. נסים:

היום יש הקבלה בין השכר במטרה ובין שכר משרתי הקבע.

ד. תיכון:

איך אתה רואה היום את שכר השופטים?

שר האוצר מ. נסים:

כאשר אני דן במאלה של השכר, לנושא השכר, הוא במסגרת האוצר. אתם מדמים בנפשכם מה היה קורה במניק אם כל שר היה אחראי על עובדיו בתחום השכר? אני חושב שהשקל החדש היה הופך לשקל-יטן-פלוס.

י. מצא:

כאשר מדובר בכוחות הבטחון, זה לא אותו סיפור.

שר האוצר מ. נסים:

אתה מנסה לשים דברים בפיי? אני אמרתי לנושא השכר הוא בידי האוצר ולא בידי המשרדים היעודיים. חוץ ממקרה אחד ויחיד, שהיתה שביתת בתי-המשפט ואני בתפקידי כשר המשפטים תמכתי בעמדת שר האוצר - ויעיד על כך חבר-הכנסת ארידור, שר האוצר באותה תקופה - לא ראיתי ששר מתייצב נגד תביעות שכר של עובדי משרדו.

י. ארידור:

אני מאשר זאת, והיית יוצא דופן בענין זה.

שר האוצר מ. נסים:

כאשר מדובר על ענין השכר, אינני יכול לראות מה תהיה החשובה, אלא אם נחעלם מהמטרה.

י. מצא:

אני לא מחעלם מהמטרה.

שר האוצר מ. נסים:

אני לא אמרתי שאתה מחעלם. אני מדבר על ההצעה שלך להבדיל שכר משרתי הקבע מכל עובדי השירותים והמשק. זאת אומרת להבדיל שכר משרתי הקבע גם מהמטרה - - -

י. מצא:

אתה מוכן לתמוך רק בהפרדת שכר משרתי הקבע?

שר האוצר מ. נסים:

אינני מוכן לתת עכשו חשובה. אינני יכול לנחק דיון בנושא השכר מההשלכות שלו. זו החשובה והמבין יבין. אני חושב שלא נותר לי עוד הרבה להשיב.

ח. רמון:

לא השבת על ההשקעות בשטחים.

שר האוצר מ. נסים:

אני מתכוון לבקש מאגף התקציבים נשיתפנה מהעיסוקים שיש לו היום למיין את תקציב המדינה בצורה קצת שונה, כמה אנחנו נותנים - - -

ד. תיכון:

לקבוצים, להתיישבות.

שר האוצר מ. נסים:

כמה אנחנו נותנים לכל אחד מסעיפי ההוצאה שלנו. זה יכול להביא אותנו לגיבוי דרך חדשה של עריכת תקציב המדינה ואולי להביא לשינוי חיובי, כדי שהציבור ידע כמה מסקיעים בכל נושא. הדבר יכול לתרום אולי לשינוי מבנה התקציב. כאשר נתפנה מהכנת התקציב החדש, שאנו חייבים להגישו בזמן קצוב על-פי החוק, אבקש מאגף התקציבים לעשות זאת. אולי יהיה צורך לקחת עובדים נוספים.

ח. רמון:

אני מבקש שזה ייעשה בינואר, לאחר שתוגש הצעת התקציב. אני שמח על גישת שר האוצר שהיא יוצאת דופן בעניין זה.

שר האוצר מ. נסים:

אני רוצה להשיב לחבר-הכנסת אפרים שלום על נושא המרת דולרים. אתה שלחת לי מכתב בעניין זה לפני יותר מחודש. היות והדולר בשוק השחור הגיע לאן שהגיע, אני חושב שאנחנו אריכים לראות כדבר מעניין וחשוב. הוא בודאי מעיד על אמון הציבור. אנחנו העברנו את מכתבך לבנק ישראל כדי לקבל תשובה. והתשובה היא זו: זה שדורשים מכל מי שבא להמיר מטבע זר פרטים אישיים, זה לא נעשה על-פי החוק. לא המדינה דורשת זאת. מי שדורש זאת, זה הבנק. למה? יש דולרים מזוייפים. ואם יימצאו דולרים מזוייפים, הם רוצים אפשרות לחזור אל האיש. לכן זה אינו בידינו.

ד. תיכון:

יש מכונה פשוטה לבדיקת דולרים מזוייפים.

שר האוצר מ. נסים:

זה מה שקבלתי בכתב: " - - - במסגרת התופעה של החזרת מט"ח והמרתו לשקלים זרם הבנקוטים שהם קולטים גדול מאד, 50 מליון דולר במונחים שנתיים. זה מבוסס על החרטמות, לא על דיווח סטטיסטי".

אם ההצעה שלך, בגלל עניינים שאינם תלויים בנו, אינה מתקבלת פורמלית, היא מיושמת בדרך הטבע.

אדוני היושב ראש, אני מקווה שבמסגרת החשובות הכוללות, עניתי גם חשובות לפורטות.

היו"ר א. שפירא:

אני מודה לשר האוצר.

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לנושא הסבסידיות.

ד. תיכון:

אני מבקש לקיים דיון על נושא הסובסידיות, ובטעה 13.00, אי אפשר לפתוח בדיון.

חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון), התשמ"ו-1986היו"ר א. שפירא:

אני מביא להצבעה חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון), התשמ"ו-1986, לא כולל סעיף 12 לחוק.

ה צ ב ע ה

חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון), התשמ"ו-1986, לא כולל סעיף 12, א ו ט ר

היו"ר א. שפירא:

חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון), התשמ"ו-1986, לא כולל סעיף 12, אוטר ואנו נעבירו לקריאה שניה ולקריאה שלישית במליאת הכנסת.

ד. תיכון:

אני רשמתי הסתייגות לשם החוק.

היו"ר א. שפירא:

הישיבה נעולה.